

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 OSLO

Deres ref: 14/3202 SL SWN/KR

Dato: 2. mars 2015

Overføring av skatteoppkrevingen til Skatteetaten – høringsuttalelse

Vi viser til oversendt høringsbrev av 1. desember 2014, og avgir herved høringsuttalelse i saken.

Generelt

Finansdepartementet foreslår at skatteoppkreverfunksjonen overføres til Skatteetaten. Dette innebærer at skatteinnkrevingen, arbeidsgiverkontrollen og føring av skatteregnskapet overføres fra de kommunale kjernekontorene til Skatteetaten. Departementet legger til grunn at overføringen vil føre til at oppgavene kan løses med betydelig færre årsverk, noe som er beregnet å gi en samlet årlig innsparing på omtrent 370 millioner kroner.

Skattebetalerforeningen er opptatt av at skattebetalernes penger blir brukt mest mulig fornuftig, og vi støtter regjeringens arbeid med å effektivisere offentlig forvaltning. Dagens forvaltning fungerer på mange måter bra, men det er etter vårt syn likevel viktig å få ut ytterligere potensiale for forbedring og effektivisering. Vi hilser derfor velkommen tiltak som gjør dagens velferdsstat mest mulig robust i møte med en fremtid der både oljeinntektene og antall sysselsatte per pensjonist vil være lavere enn i dag.

Skattebetalerforeningen er i tillegg til god offentlig ressursbruk også spesielt opptatt av skattyters rettssikkerhet. Når det gjelder overføringen av skatteoppkreverfunksjonen til Skatteetaten, har vi i vår vurdering således lagt vekt på følgende tre hovedspørsmål:

- Hvordan slår overføringen ut for skattyters rettssikkerhet?
- Hvordan påvirker overføringen det offentlige ressursbruk?
- Hvordan innvirker overføringen på resultatene for innkrevingen?

Nærmere om de enkelte forhold

Skattyters rettssikkerhet

Departementet gir uttrykk for at et av målene med omleggingen er å styrke skattyters rettssikkerhet. Det uttales at omleggingen i større grad vil føre til lik behandling av like saker,

og at større og mer kompetente fagmiljøer vil bidra til bedre kvalitet på saksbehandlingen.

Vi er usikre på om omleggingen vil *styrke* skattyternes rettssikkerhet. Dersom innsparingen er stor, kan omleggingen likevel være fornuftig, så lenge rettssikkerheten ikke svekkes.

Når det gjelder spørsmålet om likebehandling, kan det hevdes at skatterett og skattebetalingsrett er to forskjellige områder, hvor ulike hensyn gjør seg gjeldende. Innenfor skatteretten er hensynet til likhet fremtredende og viktig, mens det innenfor skattebetalingsretten kanskje handler mer om å finne smidige løsninger som fungerer godt i hvert enkelt tilfelle. Dersom en sentralisering innebærer en mer overfladisk og automatisert innkreving, kan dette være uheldig for skattyter. Personer med ubetalt restskatt er ofte i en vanskelig situasjon, og når spørsmålet er om de skal «miste huset», er individuell oppfølging viktig. Samtidig ser vi her at Skatteetaten har gjort grep med *Skattehjelpen* de siste årene – om enn i et forholdsvis begrenset omfang.

Videre er det litt bekymringsverdig at en med de foreslåtte endringer samler svært mye makt i én etat. Skatteetaten vil, dersom foreliggende forslag vedtas, opptre både som den som utligner skatten og den som innkrever skatten. Dette avhjelpest noe ved at innkreving og fastsetting legges til forskjellige enheter i etaten.

Det er positivt og noe forenkende at skattyter bare får ett sted å henvende seg. Den foreslåtte organiseringen legger også til rette for bedre dialog mellom fastsetting og innkreving enn det er i dag. For eksempel håper vi at enkle rettinger vil være enklere å få gjennomført – slik at skattyter slipper å måtte betale urettmessige krav, for senere å måtte klage og vente på klagebehandlingen.

Samlet sett har vi ikke avgjørende innvendinger mot den foreslåtte omorganiseringen. I vår samlede vurdering ligger også at det ikke er vårt inntrykk at dagens ordning fungerer optimalt. Vårt inntrykk fra enkeltsaker er at kemnerne opptre forholdsvis firkantet og at det for ofte er mangelfull dialog mellom skatteetat og kemnerkontor.

Det offentliges ressursbruk

Det er beregnet at omleggingen vil gi en årlig innsparing på omtrent 370 millioner kroner. Vi har ikke grunnlag for å overprøve disse vurderingene, men dersom beregningene stemmer, er innsparingen etter vårt syn et moment som med styrke taler for å gjennomføre endringen.

Resultatene for innkrevingen

En årlig innsparing på omtrent 370 millioner kroner vil være lite verdt dersom resultatet av omleggingen er økte restanser. Det må derfor være en forutsetning for omleggingen at resultatene blir like gode som i dag. Dette punktet er det imidlertid vanskelig for oss å mene noe bestemt om. De fleste debatter er påvirket av den enkeltes ståsted, og i særlig grad må vi si at denne debatten er preget av dette. Dette gjør det vanskelig å trenge gjennom de ulike synene og argumentene på dette punktet.

Det vi vet er at Danmark i 2005 gikk over til en sentralisert innkreving, noe som førte til en økning av restansene. Skattedirektoratet mener det ikke er grunnlag for å sammenligne overføringen i Danmark med Skattedirektoratets forslag til organisering i Norge. På side 10 i sin utredning lister direktoratet opp syv punkter som de mener taler for at situasjonen vil bli

en annen i Norge. Vi kan imidlertid ikke se at alle punktene som trekkes frem av direktoratet er like relevante for vurderingen.

Med vennlig hilsen

Skattebetalerforeningen

Karine Ugland Virik
administrerende direktør

Rolf Lothe
fagsjef